Digitaalisen turvallisuuden opetussuunnitelma

19.11.2026

Henri Piirainen

For Internal use only

Tervetuloa webinaariimme!

Sulje kamera ja mikrofoni esitysten ajaksi. Kun haluat puheenvuoron, nosta käsi.

Chat on avoinna koko tapahtuman ajan. Kysymykset ja kommentit ovat tervetulleita!

Voit ottaa live-tekstityksen käyttöön ylävalikon kolmen pisteen takaa kohdasta “Kieli ja puhe.”

Teemme puhujien esityksistä videotallenteet jäsenopistojemme sisäiseen käyttöön. Saat linkit myös sähköpostiisi.

Kansalaisopistojen liitto

Millä tavalla digitaalinen turvallisuus näkyy tällä hetkellä oman oppilaitoksesi kurssitarjonnassa?

Vastaa kyselyyn.

For Internal use only

Lyhyesti Varautumien väylä -hankkeesta

For Internal use only

Varautumisen väylä, Beredskap tillsammans – Vapaa sivistystyö kokonaisturvallisuuden vahvistajana -hanke

- **Varautumisen väylä** -hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan uudenlaisia vapaan sivistystyön koulutusmalleja, jotka vahvistavat yksilöiden ja yhteisöjen kriisinkestävyyttä, varautumisen taitoja ja yhteiskunnallista luottamusta.
- Hanke toteutetaan **Suomen Kansanopistoyhdistyksen**, **Kansalaisopistojen liiton, Bildningsalliansen rf:n, Suomen Kesäyliopistot ry:n** ja **Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK)** yhteistyönä.
- Hanke on käynnissä 3.3.2026-31.12.2027 ja sitä rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

For Internal use only

Varautumisen väylä, Beredskap tillsammans – Vapaa sivistystyö kokonaisturvallisuuden vahvistajana -hanke

- Hankkeen tavoitteena on, että jokaisella Suomessa asuvalla olisi mahdollisuus oppia perustaidot häiriö- ja kriisitilanteisiin varautumisessa.
- Hankkeessa suunnitellaan ja kokeillaan koulutuksia muun muassa turvallisuustaidoista, digitaalisen toimintavarmuuden vahvistamisesta sekä vapaan sivistystyön oppilaitosten infrastruktuurin hyödyntämisestä poikkeusoloissa. Koulutuksia pilotoidaan suomen- ja ruotsinkielisissä kansanopistoissa, kansalaisopistoissa ja kesäyliopistoissa.
- Hankkeen tuloksena syntyy pysyvä koulutusmalli, joka tekee varautumisen ja huoltovarmuuden perustaidot osaksi vapaan sivistystyön koulutustarjontaa.

For Internal use only

Digitaalisen turvallisuuden tilannekuva

For Internal use only

Digitaalisen turvallisuuden tilannekuva

Poimintoja DVV:n digiturvabarometrista 2026

- Digiturvabarometria on tehty vuodesta 2020 asti ja ensimmäistä kertaa digitaalinen luottamus on kääntymässä parempaan suuntaan.
- Muutos ei johdu siitä, että uhat olisivat väistyneet, vaan siitä, että suomalaisten kyky toimia niiden keskellä on parantunut.
- Huom: Luottamuksen kasvu ei kuitenkaan tarkoita suoraan osaamista. Ihmisten oma arvio digiturvataidoistaan ei aina vastaa heidän todellista osaamistaan.
- Kotimaisiin toimijoihin luotetaan selvästi enemmän kuin ulkomaisiin.
- Kehitys on nopeaa. Esimerkiksi tekoäly muuttaa digitaalisen turvallisuuden kenttää merkittävästi.
- Tekoälylukutaidosta on tulossa keskeinen digiturvataito.

For Internal use only

Digitaalisen turvallisuuden tilannekuva

Poimintoja DVV:n digiturvabarometristä 2026

- Huijaukset ovat Suomessa yleisiä, mutta niiden vaikutus on pienenemässä.
- Suomalaisten digitaalinen kriisinkestävyys on vahvistumassa.
- Kymmenen prosenttia kertoo menettäneensä rahaa vuoden aikana
- Rahallisten menetysten lisäksi huijaukset tekevät ihmisistä varovaisempia ja heikentävät luottamusta digitaalisiin palveluihin
- Henkilötietojen väärinkäyttö huolestuttaa 75 prosenttia suomalaisista
- Suomalaisilla on eniten parannettavaa digihuijauksista ilmoittamisessa

Kansalaisten digiturvaosaaminen on parantunut, ja sen kehittämistä on tärkeää jatkaa.

For Internal use only

Miten hyväksi arvioisit oman digiturvaosaamisesi asteikolla 1-5?

1 = erittäin heikko
5 = erittäin hyvä

For Internal use only

Suomalaiset arvioivat oman digiturvaosaamisensa paremmaksi kuin mitä heidän käyttäytymisensä antaa odottaa.

For Internal use only

Digitaalinen ja fyysinen maailma ovat kytkeytyneet toisiinsa

Esimerkiksi:

- rakennusten lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmät
- kulunvalvonta
- kauppojen kylmä- ja pakastinjärjestelmät
- maksaminen ja verkkopankit
- terveydenhuollon ajanvaraus ja potilastiedot
- oppilaitosten ilmoittautumis-, opetus- ja viestintäjärjestelmät
- sähköinen tunnistautuminen
- viranomaisten palvelut
- puhelimet, älykellot, kodinkoneet ja muut kodin älylaitteet.

For Internal use only

Viimeaikaisia häiriöitä ja ongelmia

- Office 365 palvelun laajat ongelmat 12.-13.11.2026. Teams ei toimi. Sähköpostit eivät mene perille.
- Marraskuun alussa joidenkin suomalaisten K-kauppojen kylmälaitteissa ilmeni samanaikaisia lämpötilahäiriöitä. Häiriöt koskivat laitteita, jotka eivät olleet keskitetyn suojauksen piirissä, eikä verkon kautta tapahtunutta häirintää ollut selvitysvaiheessa suljettu pois. Vastaavia kylmälaitteisiin kohdistuneita häiriöitä oli havaittu muissa Euroopan maissa.
- Lokakuun alussa Citrix NetScaler ADC- ja Gateway-tuotteissa kriittisiä haavoittuvuuksia, useita tietomurtoja Suomessa.
- Monet nettisivut alhaalla lokakuussa 2026 PHP2Shell-haavoittuvuuden takia.
- Marraskuussa 2026 maailmanlaajuinen verkkosivujen toimitusketjuhyökkäys.

For Internal use only

Ihmiseen kohdistuva vaikuttaminen

- psykologiset vaikuttamiskeinot
- mis-, dis- ja malinformaatio
- algoritmit
- tekoälyllä tuotettu sisältö
- lähdekritiikki.

Häiriöitä ei pystytä kokonaan estämään.

Digitaalinen turvallisuus on riskeiltä suojautumista ja toimintakykyä kriisi- ja häiriötilanteissa

For Internal use only

Kysely

Mikä digitaaliseen turvallisuuteen liittyvä asia huolestuttaa tällä hetkellä eniten?

- huijaukset ja tietojenkalastelu
- henkilötietojen tai tunnusten joutuminen vääriin käsiin
- palveluiden ja tietoliikenneyhteyksien häiriöt
- organisaation järjestelmiin kohdistuvat hyökkäykset
- verkkoon kytkettyjen laitteiden turvallisuus
- tekoälyn mahdollistamat huijaukset
- oma tai henkilöstön osaaminen
- jokin muu.

For Internal use only

Tauko 10 min

For Internal use only

Digitaalinen turvallisuus OPS

Osa hankkeessa tehtyä laajempaa OPSia

1 opintopisteen mittainen kokonaisuus

For Internal use only

Varautumisen väylä – hankkeen materiaalit ja ops löytyvät Pedanetistä

- Materiaalit ja uudet versiot opisista päivitetään pedanettiin.
- Opsissa yleinen osuus ja lähteet
- Kaikki osiot rakennettu samalla kaavalla
- Ohjeita osaamisen tunnistamiseen, arviointiin ja saavutettavuuteen
- Keskeiset lähteet ja verkko-oppimateriaalit

https://peda.net/kansanopistot/sky/varautumisen-vayla-beredskap-tillsammans-vapaa-sivistystyo-k

For Internal use only

Kommentteja, keskustelua ja kysymyksiä opetussuunnitelmasta

For Internal use only

Kiitos!

For Internal use only